

1. Identifikační údaje

Název ŠVP: Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání, Výhra pro naše děti

Předkladatel: ZŠ Brno, Antonínská 3, příspěvková organizace

Adresa školy: ZŠ Brno, Antonínská 3
602 00 BRNO

Ředitel školy: Mgr. Libor Tománek

Telefon: 530 508 970, 530 508 950 – ředitel školy

E - mail: zsantoninska@zsantoninska.cz

www.zsantoninska.cz

IČO: 485 127 11

Identifikátor zařízení: 600 108 431

IZO: Základní škola – 048 512 711

Školní družina – 118 200 283

Školní jídelna – 108 028 763

Zřizovatel školy:

Statutární město Brno
městská část Brno – střed

Dominikánské nám. 2
601 00 Brno

telefon: 542 526 111

Zařazení do sítě škol: 1 .9. 1961
1. 7. 1993 jako právnická osoba

Platnost dokumentu:

Od 1.9.2006

Úvodní slovo

Náš ŠVP vznikl na základě RVP pro základní vzdělávání.

Vychází z podmínek školy, z jejich tradic, je směřován k vytváření klíčových dovedností a naplňování cílů základního vzdělávání. **Profilací školy je rozšířená výuka cizích jazyků** – zaměření na německý jazyk a jazyk anglický. Hlavní snahou v této oblasti je hledání cest, jak žákům co nejvíce umožnit, aby si ověřovali získané vědomosti a dovednosti – výjezdy do zahraničí, účast v mezinárodních projektech, možnost složit jazykové zkoušky, zapojovat se do jazykových soutěží. První cizí jazyk nabízíme žákům od prvního ročníku, druhý cizí jazyk začleňujeme do výuky již v pátém ročníku.

Náš ŠVP jsme nazvali

VÝHRA PRO NAŠE DĚTI

VÝ – výběr, výkonnost, výtvarná výchova... **H** – hra, hravost, humánnost... **R** – rozum, radost, realita... **A** – aktivita, akce, adaptace... **PRO** – prosperita, prospěch, prosociálnost... **N** – němčina, názor, novinky, nároky... **A** – angličtina, adresnost, adrenalin... **Š** – šikovnost, štěstí, šajn... **E** – emoce, empatie, entuziasmus... **DĚ** – dětství, děláni, dějiny... **T** – tvořivost, tolerance, takt... **I** – inteligence, informovanost, informační technologie...

Mottem našeho vzdělávacího programu je –

„Quidquid discis, tibi discis.“

(Čemukoliv se učíš, učíš se pro sebe)

Petronius

2. Charakteristika školy

Slovo k historii školy

Naše škola se nachází ve středu města na ulici Antonínská. Budova byla postavena v roce 1903 pro první českou reálku v Brně.

Po celou dobu své existence, s výjimkou let první a druhé světové války, zde bylo vzděláváno a vychovávalo několik lidských generací.

Do roku 1960 získávali ve škole studenti vzdělání středoškolské. Na počátku šedesátých let, kdy došlo k reorganizaci školství, vznikla v budově ZDŠ. Roku 1962 bylo vládním usnesením na některých základních devítiletých školách zřízeno rozšířené vyučování cizích jazyků. Nastala nová éra v historii školy na Antonínské. Před 34 lety byla zahájena rozšířená výuka jazyků, jejímž cílem bylo a doposud je poskytovat žákům dobré základy vybraných cizích jazyků.

Za dobu existence této RVJ se vystřídaly různé varianty cizojazyčné výuky. Při tvorbě vlastního vzdělávacího programu navazujeme i na tuto tradici a zkušenosti vyučujících cizího jazyka na naší škole.

2.1. Úplnost a velikost školy

Naše škola je plnotřídní, první stupeň tvoří 13 tříd prvního až pátého ročníku, druhý stupeň tvoří osm tříd 6. až 9. ročníku. Kapacita školy je 500 žáků, v posledních letech se počet žáků pohybuje kolem 490.

2.2. Materiální vybavenost školy

Budova školy pochází z počátku 20. století, ale v posledních letech proběhla velká série oprav.

Výuka může probíhat v 21 kmenových třídách, které jsou postupně vybavovány novým nábytkem a ICT technikou.

Vedle kmenových tříd se vyučuje v odborných učebnách –

- jazyková učebna (cizojazyčné knihy, slovníky, časopisy, audiovizuální technika)
- učebna PC s 27 počítači (připojení na internet, výukové programy)
- učebna společenskovední (knihovna, 3 počítače s připojením na internet, klavír, audiovizuální technika)
- taneční sál pro pohybovou výuku (+ posilovací stroje)
- cvičná kuchyňka pro výuku PČ + odpolední činnost ŠD
- tělocvična s klasickým vybavením pro výuku Tv
- dílna pro výuku PČ
- keramická dílna s keramickou pecí
- kmenová třída ŠD (audiovizuální technika)
- školní dvůr s umělým povrchem

Pro žáky je zajištěno stravování ve školní jídelně v budově školy (dovoz ze ŠJ Kounicova 30).

2.3. Charakteristika pedagogického sboru

Pedagogický sbor tvoří okolo třiceti učitelů s aprobací na 1. a 2. stupeň ZŠ, vychovatelky ŠD asistenti a speciální pedagožka. Aprobovanost sboru je téměř 100%. Ve sboru spolupracují mladí i zkušení pedagogové.

Ve škole je zřízen poradenský tým, který tvoří výchovná poradkyně a metodici prevence nežádoucích jevů spolu se speciální pedagožkou. Tým spolupracuje s vedením školy, se všemi vyučujícími i s rodiči.

Učitelé naší školy spolupracují jako cviční učitelé Pedagogické fakulty MU Brno, pomáhají mladým pedagogům získat praktické zkušenosti – naše škola se stala školou fakultní.

Naši učitelé se zúčastňují pravidelně každý rok odborných seminářů, kde si doplňují svoje znalosti o nové poznatky a seznamují se s novými alternativními metodami práce, uplatňují ve výuce prvky daltonského vyučování, projektové vyučování apod.

Všichni učitelé prochází pravidelně školením BOZP, část pedagogů absolvovala zdravotnické kurzy první pomoci, kurz ke zdravému životnímu stylu nebo cyklus seminářů o metodách práce s dětmi s vývojovými poruchami učení či chování. Část pedagogů se vzdělává také v jazykových kurzech, někteří publikují své zkušenosti v odborných časopisech nebo jsou dokonce autoři učebnic.

Učitelé pomáhají dětem také při tvorbě školního časopisu, při přípravě na nejrůznější soutěže – jazykové, sportovní, matematické, společenskovední, výtvarné – pod jejich vedením dosahují mnohdy žáci výborné výsledky.

V odpoledních hodinách se řada pedagogů věnuje dětem v rámci zájmové činnosti nebo v přípravných kurzech k přijímacím zkouškám na střední školy.

2.4. Charakteristika žáků

V současné době je celkový počet žáků na ZŠ Antonínská cca 490 žáků, z toho větší část tvoří žáci prvního stupně. Žáci jsou z různých sociálně-kulturních prostředí a etnik. Převažují žáci národnosti české, z cizinců žijících v ČR je několik žáků jiných národností (SK, UK, Vietnam, AU, D, CH)

Převážná většina žáků je z nejbližšího okolí, stále větší podíl získávají žáci dojíždějící do Brna z okolních obcí a jiných městských částí, kteří volí naši školu jako vhodnou alternativu z hlediska dopravní dostupnosti a zaměření na výuku jazyků.

V posledních letech máme i žáky, kteří se s rodiči přistěhovali ze zahraničí a neznají češtinu. K jejich hodnocení se přistupuje s ohledem na jazykové možnosti a snahu.

Průměrný počet žáků ve třídě se poslední roky pohybuje mezi 21 – 24, což umožňuje učitelům individuální přístup k žákům s diagnostikovanými poruchami učení a chování, žákům integrovaným a žákům nadaným. Žáci I. stupně mohou navštěvovat školní družinu.

Procento žáků s diagnostikovanými poruchami učení se opakovaně pohybuje do 20%, počet žáků integrovaných z důvodu SVP kolísá mezi 10 - 15 žáky ve škole. Počet výjimečně nadaných žáků není doposud diagnostikován ve smyslu individuálních vzdělávacích plánů, ale je sledován a odhadujeme jej na 2-3 % žáků z celkového počtu.

Vyučující jsou připraveni věnovat se výjimečně nadaným žákům podle jejich speciálních potřeb, pokud by byli zařazeni do kolektivu dětí na naší škole.

Všem žákům je nabízena v rámci mimoškolní činnosti práce v zájmových kroužcích i doučovacích kroužcích v ČJ a M, v případě zájmu žáků a potřeby se jim učitelé věnují individuálně i po vyučování. Žáci s SVP mají možnost individuální nápravy se speciálním pedagogem přímo ve škole.

Talentovaní žáci se zúčastňují soutěží (jazykových, matematických, sportovních, výtvarných, literárních...), své schopnosti a nadání mohou rozvíjet i v rámci kroužků, které v odpoledních hodinách škola nabízí.

Z pátého ročníku se na víceletá gymnázia hlásí přibližně 25% žáků, ze 7. ročníku se každoročně hlásí do přijímacího řízení na 6letá gymnázia asi 10% žáků. Z 9. ročníků se ke studiu na gymnáziích hlásí asi třetina až polovina žáků, úspěšnost při přijetí je asi 90%. Na ostatní SŠ, ISŠ a OA se hlásí přibližně polovina žáků, úspěšnost pro přijímací řízení až 95% a na SOU odchází asi desetina žáků.

2.5. Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků mimořádně nadaných

Žáci s SVP

Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení plánu pedagogické podpory:

Plán pedagogické podpory (dále PLPP) je zpracováván při podpůrném opatření prvního stupně, slouží ke kompenzaci mírných obtíží ve vzdělávání žáka a navrhuji ho pedagogičtí pracovníci. Za vytvoření PLPP zodpovídá třídní učitel, na jeho vytvoření se podílí i ostatní vyučující žáka. Třídní učitel informuje zákonné zástupce a zprostředkovává s nimi komunikaci. PLPP má písemnou formu, zahrnuje popis obtíží a speciálních vzdělávacích potřeb v rámci podpůrných opatření prvního stupně a obsahuje podpis osob, které s ním byly seznámeny. PLPP je průběžně aktualizován, nejpozději po 3 měsících je vyhodnoceno naplnění stanovených cílů. V případě trvajících obtíží doporučí škola zákonným zástupcům využití pomoci školského poradenského zařízení (dále ŠPZ), pokud jsou podpůrná opatření účelná, mohou být využita v průběhu celého vzdělávání žáka.

Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení individuálního vzdělávacího plánu:

Na základě doporučení školského poradenského zařízení (dále ŠPZ) v rámci podpůrných opatření 2. a vyššího stupně a žádosti zákonných zástupců sestavuje škola individuální vzdělávací plán žáka (IVP). IVP zohledňuje vzdělávací potřeby žáka ovlivněné aktuálním zdravotním stavem, opožděným vývojem, odlišným kulturním prostředím a jinými životními podmínkami, specifickými poruchami učení a chování, oslabením smyslových funkcí apod. Za vypracování IVP zodpovídá třídní učitel, na jeho tvorbě se podílí i ostatní vyučující a výchovný poradce. IVP má písemnou formu, obsahuje písemný informovaný souhlas zákonných zástupců, je tvořen bezodkladně a nejméně jedenkrát za rok je vyhodnocován ŠPZ. Výchovný poradce organizuje společné schůzky s rodiči, pedagogy, vedením školy i žákem samotným. Shledá-li škola, že podpůrná opatření nejsou dostačující, doporučí využití poradenské pomoci ŠPZ. V případě doporučení podpůrných opatření 3. a vyššího stupně může škola pro tvorbu IVP využít minimální doporučenou úroveň pro úpravy očekávaných výstupů. IVP může být na základě potřeb žáka během roku upravován a je konzultován se zákonnými zástupci.

Pravidla pro zapojení dalších subjektů:

Při práci se žáky se speciálními vzdělávacími potřebami škola spolupracuje s pedagogicko-psychologickou poradnou (PPP), speciálními pedagogickými centry (SPC), středisky výchovné péče (SVP) a pracovníky podílejících se neziskových organizací a orgány péče o dítě (OSPOD). Kontakt s těmito organizacemi zprostředkovává výchovný poradce formou písemné, telefonické nebo osobní komunikace. V případě potřeby jsou zapojeni specialisté zvaní do školy ke konzultacím s vedením školy, výchovným poradcem a pedagogy. Škola také spolupracuje s rodiči žáků s SVP.

Zodpovědné osoby a jejich role v systému péče o žáky se speciálními vzdělávacími potřebami:

výchovný poradce - organizace schůzek se zákonnými zástupci, pedagogy, vedením školy a podílejícími se organizacemi, koordinace tvorby IVP

školní metodik prevence - péče o žáky s rizikovým chováním a prevence tohoto chování

speciální pedagog - práce se žáky s SVP, spolupráce s pedagogy, koordinace činnosti asistentů

třídní učitelé - tvorba PLPP, spolupráce s ostatními pedagogy, žáky a rodiči

doučovatelé - individuální práce se žáky s SVP

asistenti pedagoga - práce se žáky s SVP na základě doporučení ŠPZ

pedagogové - individuální práce se žáky v rámci pravidelných konzultačních hodin a pedagogické intervence

Specifikace provádění podpůrných opatření a úprav vzdělávacího procesu žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

v oblasti organizace výuky:

Pro podporu žákovy práce v oblasti organizace výuky nabízí škola střídání forem a činností během výuky, nastavení pravidel, úpravu zasedacího pořádku, diferenciaci výuky, zohlednění postavení žáka ve skupině, možnost účasti ve volnočasových aktivitách organizovaných školou. Pro žáky s podpůrným opatřením 2. a vyššího stupně je umožněno v případě potřeby využívání speciálních učebních a kompenzačních pomůcek a postupů na základě doporučení ŠPZ a v souladu s IVP. V odůvodněných případech může být organizace výuky podpořena asistentem pedagoga nebo dalším pedagogickým pracovníkem. V případě doporučených podpůrných opatření 4. a 5. stupně bude výuka organizována na základě individuálních potřeb.

v oblasti metod výuky:

V rámci podpůrného opatření 1. stupně může škola nabídnout metody výuky, které podporují rozvoj poznávacích procesů žáka, respektují míru nadání žáka a jeho specifika, rozvíjejí vnímání, práci s textem a obrazem, porozumění textu, preferují řešení typových a problémových úloh, aktivizují a motivují žáka. Jsou zohledňovány individuální potřeby žáka a respektována jeho pracovní specifika tak, aby žák mohl zažít úspěch. Volí se formy práce, které žákovi lépe vyhovují, je kladen důraz na přiměřené nároky, srozumitelnost učiva a motivaci k učení. Metody výuky pro vyšší stupně podpůrných opatření zahrnují intervenci na podporu oslabených nebo nefunkčních dovedností a kompetencí žáka, přizpůsobují se individuálním potřebám žáka a vycházejí z doporučení ŠPZ.

v oblasti úpravy obsahu vzdělávání:

Žákovi s IVP může být na základě doporučení ŠPZ upraven obsah vzdělávání. Žákům s IVP od podpůrného opatření 3. stupně může být na základě doporučení ŠPZ upraven učební plán podle minimální úrovně očekávaných výstupů v souladu s RVP ZV. Na základě doporučení ŠPZ může škola nabídnout předmět speciální pedagogické péče poskytovaný speciálním pedagogem žákům s IVP v rámci disponibilních hodin.

v oblasti hodnocení:

Při hodnocení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami mohou být využity různé formy hodnocení pro podporu rozvoje dovedností a vědomostí v souvislosti s posílením žákovy motivace. Zohledněna budou specifika jeho obtíží, budou jasně formulována hodnotící kritéria a hodnotící škála a podporováno sebehodnocení žáka.

Žáci nadaní a mimořádně nadaní

Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení plánu pedagogické podpory:

Za vytvoření PLPP mimořádně nadaného žáka zodpovídá třídní učitel, na jeho vytvoření se podílejí i ostatní vyučující žáka. PLPP má písemnou formu, zahrnuje popis oblasti nadání a návrhy podpůrných opatření. Třídní učitel informuje zákonného zástupce žáka a zprostředkovává s nimi komunikaci. PLPP obsahuje podpisy osob, které s ním byly seznámeny a je vyhodnocován po třech měsících.

Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení individuálního vzdělávacího plánu:

IVP nadaného a mimořádně nadaného žáka škola sestavuje na základě doporučení ŠPZ. Za jeho vypracování zodpovídá třídní učitel, který spolupracuje s ostatními vyučujícími a s výchovným poradcem. IVP má písemnou formu, obsahuje písemný informovaný souhlas zákonných zástupců. IVP mimořádně nadaného žáka umožňuje

obohacování učiva nad rámec předmětů a vzdělávacích oblastí ŠVP. K vyhodnocení IVP dochází minimálně jedenkrát ročně.

Pravidla pro zapojení dalších subjektů:

Při práci s nadanými a mimořádně nadanými žáky škola spolupracuje s poradenskými zařízeními, umožňuje žákům zapojení do volnočasových aktivit v rámci školy (kroužky z různých vzdělávacích oblastí), doporučuje žákům vhodné mimoškolní aktivity a organizace pro rozvoj jeho nadání (střední školy, Menza ČR, střediska volného času).

Zodpovědné osoby a jejich role:

třídní učitel - tvorba PLPP a IVP, spolupráce s rodiči, vyučujícími a výchovným poradcem

výchovný poradce - spolupráce se školským poradenským pracovištěm, koordinuje schůzky všech zúčastněných

pedagogové - obohacování učiva v oblasti nadání žáka

Specifikace provádění podpůrných opatření a úprav vzdělávacího procesu nadaných a mimořádně nadaných žáků:

Na žádost rodičů a na základě doporučení ŠPZ umožní škola předčasný nástup žáka ke školní docházce.

Mimořádně nadanému žákovi může být nabídnuta výuka vybraného předmětu ve vyšším ročníku.

Nadaným žákům umožňuje škola obohacování vzdělávacího obsahu nad rámec ŠVP s cílem rozšířit a prohloubit znalosti, stimulovat procesy vyhledávání souvislostí a motivovat k dalšímu vzdělávání.

V rámci výuky bude nadaným a mimořádně nadaným žákům nabídnuta možnost vypracování specifických úkolů a projektů.

2.6. Školní družina

Nedílnou součástí školy je školní družina. Její činnost vychází z názvu našeho vzdělávacího programu:

VÝHRA PRO NAŠE DĚTI

VÝ – vycházky, výlety, vystoupení...**H** – hravost, hry, humánnost...**R** – rytmika, rozhovory...**A** – aerobic, aktivita...**P** – přátelství, pohyb, pestrost...**R** – radost, relaxace... **O** – odpočinek, ochota, olympiády....
N – nápaditost, návštěvy, nácvik...**A** – aquapark...**Š** – šikovnost, štedrost, šlechtnost...**E** - etika, empatie, estetika...**DĚ** – děláni, děkovat, dělit se...**T** – tanec, tvořivost...**I** – iniciativa, informovanost....

Naši školní družinu navštěvují děti prvních až pátých ročníků, je tvořena čtyřmi odděleními. Plní důležitou roli v prevenci nežádoucích sociálních jevů.

Svou činností:

- navazuje na práci školy a rodiny – je jejich důležitým výchovným partnerem
- poskytuje široký výběr ušlechtilých zaměstnání a zábav podle zájmu dětí,
- rozvíjí důležité osobnostní a sociální vlastnosti, aktivitu a samostatnost, kreativitu, specifické schopnosti a nadání dětí (hry na hudební nástroj, tanec, pohybové dovednosti, zručnost...)
- ovlivňuje zájmy dětí, jejich chování v kolektivu, vytváření hodnotového žebříčku
- pomáhá překonávat dětem drobné neúspěchy, nezdary
- obohacuje každodenním působením děti o nové poznatky z nejrůz. ohled, lásku, pochopení, kousek „domova a mateřské péče“znějších oblastí
- posiluje schopnost sebepoznání, sebehodnocení, zdravé sebevědomí

Činnost a výchovné působení vychovatelek v naší školní družině vychází z požadavků pedagogiky volného času a ŠVP. Úloha vychovatelek spočívá především v tom, že jsou inspirátorkami dětských činností, rádkyněmi, koordinátorkami, které dovedou vést a poradit. Dovedou sdílet s dětmi radost i neúspěchy, pohlady i povzbudit, ale i spravedlivě pokárat. Snaží se o to, aby byly děti v duševní pohodě, která je předpokladem pro harmonický rozvoj osobnosti dítěte.

Oblasti výchovného programu ŠD:

- posilování komunikačních dovedností
- sebepoznávání a uplatnění se ve skupině
- lidská důstojnost, tolerance
- pozitivní hodnocení druhých
- tvořivost a zručnost
- vzájemné vyjádření citů
- ovládání projevů negativních citů
- asertivita a její uplatňování v životě
- vzory (reálné, z četby, pohádkový hrdina...)
- pomoc, přátelství a spolupráce, empatie

2.7. Spolupráce s rodiči a jinými subjekty

K 1. 1.2006 byla ve škole zřízena školská rada, její členové jsou z řad rodičovské veřejnosti, z řad pedagogického sboru a zástupci zřizovatele školy. Její členové jsou voleni vždy na období tří let. Školská rada se schází dvakrát ročně – k projednání výroční zprávy, ověření rozvrhů, aktuálních problémů, které je nezbytné se školskou radou projednat.

Při škole pracuje KRPŠ, výbor se schází s vedením školy vždy před třídními schůzkami – spolupráce při přípravě školních akademií, vánočních dílen a podobných akcích.

V rámci doplnění výuky škola pravidelně spolupracuje s odborem prevence Městské policie. Každý školní rok žáci 1. i 2. stupně absolvují tématické přednášky věnované bezpečnosti silničního provozu. Žáci 1. stupně absolvují praktickou dopravní výchovu.

Úzce spolupracujeme s Centry volného času v Brně, kde je žákům doplňována výuka některých předmětů pod vedením odborných lektorů. Vyučující jednotlivých ročníků si v rámci PK a MS na začátku

každého nového školního roku stanoví ve svých individuálních plánech termíny a okruhy výukových programů.

Výuka některých předmětů na 1. i 2. stupni je doplněna odbornými pořady v Planetáriu.

Vyučující společensko-vědních předmětů využívají pořady konané na Špilberku a v dalších muzeích. Pravidelně využíváme zeměpisné pořady agentur Planeta Země a Pohodáři.

Výuka předmětů s uměleckým zaměřením je obohacena o návštěvy pořadů nabízených Moravskou galerií, divadly Radost a Polárka, Bílým domem, koncerty aj.

Naše škola spolupracuje s Pedagogickou fakultou MU – mnozí učitelé jsou cvičnými učiteli, umožňují studentům náslechy a výkony souvislé pedagogické praxe.

V rámci zapojování do projektů v působnosti v ČR i v zahraničí spolupracujeme s partnerskými školami (viz část Zapojení do projektů).

2.8. Mimoškolní aktivity

Tradičně nabízíme žákům poměrně širokou škálu kroužků. Zájmová činnost se každoročně řídí přáním dětí, jak trávit volný čas a kroužky zabezpečujeme vždy až po anketním šetření u všech žáků a jejich zákonných zástupců. Vedením kroužků jsou pověřováni učitelé nebo studenti středních a vysokých škol, jejichž zaměření odpovídá náplni zájmového útvaru. Činnost kroužků probíhá zpravidla jednou týdně v prostorách školy s dvouhodinovou časovou dotací.

Nabízíme:

- oblast jazyků (vždy dle zájmu žáků např. španělština, italština, francouzština, ruština ...)
- oblast matematická (rozvoj talentů nebo naopak pomoc slabším žákům, příprava k přijímacím zkouškám)
- oblast informatiky (pro pokročilé i začátečníky)
- oblast umělecká (keramika, výtvarný kroužek, hra na hudební nástroj...)
- oblast praktických činností (práce s textiliemi, vaření)
- oblast sportovní (míčové hry, stolní tenis...)
- oblast pomoci žákům (práce s dětmi s SPU)

2.9. Zapojení do mezinárodních projektů

Naše škola se účastní mezinárodních projektů se školami z různých evropských zemí, jejichž cílem je kooperace a hlavně komunikace v cizích jazycích, zejména v angličtině a němčině. Lze říci, že tato oblast má již několikaletou tradici :

- Z německy mluvících zemí funguje od roku 1971, partnerské školy jsme měli v Německu v Berlíně, Drážďanech, Lipsku, Schliebenu, Stuttgartu a v Rakousku v Heundorfu.
- Společná setkání probíhají formou recipročních pobytů.
- Díky finanční podpoře z EU prostřednictvím národní agentury evropských projektů (NAEP) realizujeme opakovaně mezinárodní projekty. Poprvé se žáci měli možnost seznámit s pracemi žáků z Portugalska, Itálie a Německa. Zaměření projektu bylo na renesanční umění. Po zdařilé účasti jsme se opět zapojili do společné práce, tentokrát se školami v Severním Irsku, Německu a Francii. Téma Výtvarné umění očima dětí – Children and art, komunikativním jazykem angličtina.
- Naším cílem je pokračovat v zapojování školy do projektů tohoto typu.

Vyučující německého jazyka navázali dlouholetou spolupráci se školami ve Stuttgartu, v rámci spolupráce Brno – Stuttgart. Pravidelně se uskutečňují reciproční pobyty žáků partnerských škol v Brně a ve Stuttgartu.

Pravidelná je spolupráce se školami ve Vídni.

Učitelé anglického jazyka do výuky zapojují vyučovací bloky s rodilými mluvčími a opakovaně připravují pro žáky výjezdy do Velké Británie.

Zapojení do projektů v působnosti ČR

Vyučující jednotlivých ročníků a předmětů stále častěji zapojují žáky do projektového vyučování. Vedle projektů, které jsou součástí práce školy, se žáci zapojují pod vedením svých učitelů do projektů vyhlášených jinými institucemi. Žáci se učí pracovat v týmu, učí se hodnotit podíl práce své i ostatních. Velkou radost jim přináší pocit, že jsou za svou práci oceněni nejen známkou ve škole – pocit úspěchu zažily děti např. v projektech *VESMÍR OČIMA DĚTÍ* (Galerie Vaňkovka), *JÁ A PES (celostátní soutěž)*, *VODA* (Brněnské vodovody a kanalizace), *DYNAMÉNY V DOPRAVĚ* (Centrum dopravního výzkumu Brno) aj. V našem ŠVP nadále plánujeme zapojování do dalších zajímavých projektů.

Každoročně je uskutečňován projektový týden žáků devátých ročníků, v jehož rámci probíhá obhajoba absolventských prací.

3.Charakteristika ŠVP

3.1.Zaměření školy

Realizací vlastního ŠVP usilujeme o naplňování cílů základního vzdělávání. Základní profilací naší školy je rozšířená výuka cizích jazyků. Cizí jazyk – angličtina nebo němčina je vyučována již od prvního ročníku, druhý jazyk přistupuje v pátém ročníku.

Devět základních cílů :

1. Umožnit žákům osvojit si strategie učení a motivovat je pro celoživotní učení

- vhodně motivovat žáky
- poskytovat žákům dostatek informací širokou nabídkou možností (využití školní knihovny, internetu, návštěv nejrůznějších kulturních institucí – knihovny, muzea, divadla, kina, výstavy...)
- uplatňovat takové způsoby práce, které povedou žáky k samostatnosti a tvořivosti (práce na projektech, soutěže, olympiády)
- klást přiměřené cíle (žáky nepřetěžovat)
- zařazovat skupinovou práci a daltonské prvky do výuky
- učit žáky vést diskusi
- vést žáky k sebehodnocení a prezentaci vlastních výsledků
- využívat kladné hodnocení a osobní příklad

2. Podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů

- uplatňovat metodu srovnání, třídění, analýzy, syntézy, abstrakce a zobecňování
- pomáhat žákům objevovat vzájemné vztahy a příčiny přírodních, společenských a dalších jevů
- nechat je podílet se na tvorbě vyučovacích pomůcek
- řešit modelové situace
- podílet se na vytváření školního časopisu
- v předmětech, ve kterých je dostatek prostoru, rozvíjet dětskou fantazii (Hv, Vv, Tv, Lv.....)
- uplatňovat mezipředmětové vztahy
- rozvíjet schopnosti logického uvažování
- uplatňovat i netradiční způsoby řešení problémů

3. Vést žáky k všestranné, účinné a otevřené komunikaci

- uplatňovat různé formy komunikace (ústní, písemné, pomocí uměleckých prostředků, nonverbální apod.)
- dbát na dodržování etiky komunikace (naslouchání, klid, věcnost, přijímání názorů druhých, vyvarovat se „hrubých výrazů“)
- učit žáky kultivovaně vyjádřit svůj názor, vyslovit kritiku a umět ji také přijmout
- naučit se tolerovat cizí etnika a jejich způsob komunikace
- dát prostor nově příchozím žákům k adaptaci v podmínkách školy

- práce v žákovském parlamentu
- 4. **Rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat a respektovat práci a úspěchy vlastní i druhých**
  - učit žáky správně stanovit, co je právo, povinnost a sankce (pochvala x trest)
  - zařazovat týmovou práci (společné projekty)
  - uvědomovat si odpovědnost za výsledky společné práce
  - zapojení do činnosti školního žákovského parlamentu (mít skutečný podíl na životě školy a cítit za něj i odpovědnost)
  - naučit žáky správně hodnotit sebe i druhé (vyzdvihnout klady)
  - učit je konstruktivní kritice a umění kritiku také přijímat
  - vysvětlovat a upozorňovat na nežádoucí jevy (zákeřnost, závist, nepřejícnost, škodolibost ...)
- 5. **Připravovat žáky k tomu, aby se projevovali jako svébytné, svobodné a zodpovědné osobnosti, uplatňovali svá práva a plnili své povinnosti**
  - podíl žáků na tvorbě školního řádu (školní parlament)
  - přijmout stanovená pravidla – uplatňovat svá práva, dodržovat povinnosti
  - při nerespektování pravidel umět nést následky
  - demokracii a svobodu nezaměňovat za anarchii
  - učit se samostatnému rozhodování
  - zdravě prosazovat sebe i svou práci
  - učit se argumentovat
- 6. **Vytvářet u žáků potřebu projevovat pozitivní city v chování, jednání a prožívání životních situací, rozvíjet vnímavost a citlivé vztahy k lidem, svému prostředí a přírodě**
  - nestydět se vyjádřit svůj cit, projevovat kultivovaně své pocity vůči okolí
  - vnímat neverbální signály (vnímat druhé)
  - naučit se ostatním naslouchat
  - empatie
  - naučit se orientovat ve vlastním já
  - nebát se požádat o pomoc (vrstevníky i dospělé)
  - být ohleduplný k ostatním
  - učit se kladnému vztahu k lidem, přírodě i ke kulturním hodnotám
  - snažit se je chránit
  - uplatnit v životě zásady etiky
  - navozovat modelové situace a učit se je řešit
- 7. **Učit žáky aktivně rozvíjet a chránit své fyzické, duševní a sociální zdraví a být za ně odpovědný**
  - spoluúčast žáků na úpravě prostředí školy – účelnost, funkčnost, estetičnost, hygiena a bezpečnost
  - uplatňovat tyto zásady i mimo školní prostředí
  - rozvrhnout si práci podle svých sil a schopností
  - pracovat systematicky
  - snažit se začatou práci také dokončit
  - naučit se fyzicky i duševně odpočívat, nepřepínat své síly
  - zařadit relaxační přestávky
  - nabídka pohybových aktivit
  - dodržovat zdravý stravovací a pitný režim
  - vést k životu bez „berlíček“ – kouření, alkohol, drogy
  - důsledná prevence šikany
  - respektovat duševní, fyzickou i náboženskou odlišnost jiných
  - využívat nabídky pomoci školního psychologa

8. **Vést žáky k toleranci a ohleduplnosti k jiným lidem, jejich kulturám a duchovním hodnotám, učit je žít společně s ostatními lidmi**
- vést k otevřenému, ale současně ohleduplnému jednání vůči spolužákům i dospělým
  - chápat principy a fungování demokracie (doma, ve škole i ve společnosti)
  - projevovat solidaritu (se slabšími, postiženými, chudými, starými a nemohoucími, s válčícími zeměmi, s jinými etniky ...)
  - spolupráce s konkrétní organizací s charitativním zaměřením (Adopce na dálku)
  - seznamovat se s kulturou (tanci, písněmi, pohádkami, kroji, zvyky) i náboženstvím jiných etnik
  - multikulturní výchova (učit se porozumět odlišnému způsobu života lidí z jiných kultur a národnostních menšin)
  - tolerance k jiným komunitám
9. **Pomáhat žákům poznávat a rozvíjet vlastní schopnosti v souladu s reálnými možnostmi a uplatňovat je spolu s osvojenými vědomostmi a dovednostmi při rozhodování o vlastní životní a profesní orientaci**
- osvojit si základní pracovní dovednosti a návyky
  - vést k větší samostatnosti při získávání vědomostí
  - učit žáky účinně propojit vědomosti s reálným životem
  - rozlišit podstatné věci od zbytečných
  - naučit se uplatňovat sebehodnocení
  - umožnit každému zažít pocit úspěchu
  - motivovat pochvalou, zvyšovat sebevědomí žáků
  - využívat oblast zájmů žáků, objevovat jejich skryté schopnosti (prezentace na veřejnosti – referáty, dramatizace, taneční vystoupení, sport, technické úspěchy)
  - využití volitelných předmětů, kroužků i další zájmové činnosti pro přípravu na profesní orientaci
  - pomáhat v orientaci žákům ve školském systému (SŠ, učiliště, VŠ) a na trhu práce (spolupracovat s výchovným poradcem ve škole, s PPP i úřady práce)

3.2. Klíčové kompetence – výchovné a vzdělávací strategie

Chceme-li připravit žáky na další vzdělávání a uplatnění ve společnosti, musíme je vybavit souborem klíčových kompetencí.

Klíčové kompetence představují souhrn vědomostí, dovedností, schopností, postojů a hodnot, naplňujeme je výchovnými a vzdělávacími strategiemi.

Kompetence k učení	Výchovné a vzdělávací strategie
1) číst s porozuměním	Vedeme žáky k vyhledávání klíčových slov, reprodukci přečteného.
2) vytvořit uvědomělý vztah k učení	Seznamujeme žáky s cíli vyučovacích hodin, dbáme na zpětnou vazbu.
3) vyhledávat informace z nejrůznějších zdrojů (internet, knihy, časopisy apod.)	Ve výuce využíváme nejrůznější zdroje informací, se zdroji pracujeme ve výuce i při zadávání DÚ.
4) vybírat, třídit, zobecňovat poznatky	Zařazujeme samostatnou práci, příp. práci ve skupině s cíli třídit a zobecňovat poznatky. Volíme

5) zpracovat a využívat získané informace, umět je aplikovat v různých situacích	úlohy, které znají žáci z běžného života.
6) pracovat s obecně užívanými termíny, znaky a symboly	
7) využívat poznatky k vlastní tvůrčí činnosti, nenechat se odradit chybou, umět začít znovu	Dbáme na to, aby žáci nabývali pocitu úspěchu – pozitivní motivace.
8) klást smysluplné otázky	Při kladení otázek dbáme na to, aby byly zřejmé odpovědi. Pracujeme s chybou (vysvětlení, zdůvodňování, uvádění příkladů apod.).
9) formulovat správné odpovědi na kladené otázky	
10) pochopit nutnost systematické práce (zařazování do systémů)	Zařazujeme do výuky projekty s propojováním více předmětů.
11) prezentovat výsledky své práce	Vedeme žáky ke schopnosti hodnotit svou práci, aby uměli obhájit své postupy, svůj názor. Vedeme žáky k tomu, aby dokázali hodnotit vlastní podíl a podíl druhých na práci.
12) zhodnotit výsledky své práce a diskutovat o nich	
13) vnímat kulturní hodnoty s jejich historickým odkazem	
14) plánovat a řídit své učení	Vedeme žáky k vytváření vlastního portfolia.

Kompetence k řešení problémů	Výchovné a vzdělávací strategie
1) vnímat a pochopit problém (pojmenovat problém, stanovit postup)	Zařazujeme do výuky problémové úlohy tak, aby se žáci naučili užívat správné postupy přiměřené svému věku. Klademe otevřené otázky, necháme žákům prostor pro vyjádření vlastního názoru na řešení problému.
2) uplatňovat získané dovednosti k řešení problémů (i v oblasti cizího jazyka)	
3) odhalit příčiny problému, chápat následky problému (uplatňovat nejlepší řešení)	
4) nacházet více cest k řešení problému	
5) hledat souvislosti – rozpoznat shodu, podobnost, odlišnost	Zařazujeme do výuky modelová řešení problémových úloh.
6) orientovat se v cizím jazykovém prostředí (uplatňovat dovednosti získané ve výuce)	Zapojujeme se do mezinárodních projektů, umožňujeme žákům výjezdy do zahraničí.
7) hledat vhodné umělecké prostředky k vyjádření	Uplatňujeme mezipředmětové vztahy (výtvarná výchova).

8) ověřit si správnost řešení problému v praxi	Volíme úlohy, které souvisí s běžným životem.
9) vyjádřit souhlas i nesouhlas s názorem druhých při kolektivním řešení problémů	Vedeme žáky k uvádění argumentů, zařazujeme do výuky diskuzi.
10) při neúspěchu hledat alternativní řešení problémů	Umožňujeme žákům obhájit vlastní názor, společně hledáme chyby.
11) nést zodpovědnost za svá rozhodnutí	Učíme žáky vyvodit důsledky ze špatných rozhodnutí.
12) aplikovat různé postupy získané při jiných činnostech na řešení problémů	Zařazujeme do výuky modelová řešení, uplatňujeme mezipředmětové vztahy.
13) uplatňovat intuici, fantazii, improvizaci, kreativitu při řešení problémů	Učíme žáky sebereflexi a rozvíjíme schopnost posouzení vlastního podílu na práci.
14) zpracovávat projekty jako dlouhodobý úkol <ul style="list-style-type: none"> • plánování, práce v týmu, příprava • využití znalostí reálií • využití medií • obhajoba • prezentace výsledků své práce 	Do výuky začleňujeme projektovou výuku, vedeme žáky k práci v týmu, učíme je prezentovat skupinovou i individuální práci.
15) řešit problémy na modelových situacích (situační hry, reálné i nereálné situace)	Ve výuce uplatňujeme modelové situace, na kterých se žáci učí řešit problémy.
Kompetence komunikativní	Výchovné a vzdělávací strategie
1) užívat správně verbální i neverbální způsoby dorozumívání	Učíme žáky dodržovat pravidla správné komunikace.
2) efektivně využívat všechny způsoby komunikace v cizím jazyce	Zařazujeme do výuky práci s rodilými mluvčími.
3) formulovat a vyjádřit myšlenku, sdělit ji tak, aby partner porozuměl	Vedeme žáky k tomu, aby prezentovali před ostatními výsledky své práce.
4) naslouchat, snažit se porozumět a vhodně reagovat	Vedeme žáky k respektování názoru druhých, aby uměli vhodně argumentovat, ústně i písemně.
5) účinně se zapojovat do diskuse, vhodně obhajovat svůj názor, tolerovat názory	
6) vyjadřovat se kultivovaně, souvisle, písemně i ústně	
7) komunikovat i pomocí moderních technologií	Do výuky většiny předmětů zařazujeme práci s novými technologiemi (PC, tablety apod.)

8) chápat umění jako prostředek komunikace	Zavádíme do výuky návštěvy koncertů, divadelních představení apod.
9) adekvátně komunikovat s lidmi všech věkových kategorií	Učíme žáky zásadám správné komunikace s lidmi různých věkových kategorií (besedy s pamětníky).
10) domluvit se alespoň jedním cizím jazykem (nezůstat izolovaný v cizím prostředí)	Pravidelně připravujeme a uskutečňujeme reciproční pobyty v zahraničí.
11) pomoci partnerovi, který v komunikaci nebo v cizím jazyce není tak pohotový	Zařazujeme práci ve skupinách, kde si musí členové skupiny navzájem vypomáhat.
12) schopnost reakce na slyšené i psané (pokyny, povely, úkony)	V cizích jazycích uplatňujeme výhradně cizí jazyk.
13) nácvik struktury mluvených i písemných projevů vyprávění, diskuse, referát, dialog, dopis, e-mail, vzkaz, jednoduchá žádost, vyplnění formuláře apod.	Vedeme žáky k tomu, aby dokázali vyhledávat podstatné informace a sdělovat je ústní i písemnou formou.
15) rozlišit formální a neformální rozhovor	Na modelových situacích učíme žáky rozlišovat formálnost a neformálnost.
16) vystupovat s jistotou při komunikaci, odbourávat bariéry	Do výuky zařazujeme mluvní cvičení.

Kompetence sociální a personální	Výchovné a vzdělávací strategie
1) pracovat ve skupině	Využíváme ve výuce skupinovou práci a kooperativní učení, žáci jsou vedeni ke vzájemné pomoci a respektu při práci v týmu. Zadáváme takové úlohy, při kterých sami cítí potřebu spolupracovat a vzájemně si pomoci.
2) tolerovat všechny členy týmu	
3) být ohleduplný k ostatním	
4) rozlišit a respektovat role – vedoucí, účastník	
5) vnímat potřeby druhých, umět poskytnout i přijmout pomoc	
6) vytvářet a vážit si dobrých mezilidských vztahů	Vedeme žáky k uvědomění si vlastní role ve skupině.
7) vyvarovat se projevu jakékoli diskriminace a rasismu	Ve skupinové práci vedeme žáky ke vzájemnému respektu a důležitosti každé role.

8) přijímat zkušenosti jiných a předávat zkušenosti vlastní	Ve skupinové práci a kooperativním učení volíme takové metody, aby se každý člen skupiny mohl uplatnit s ohledem na své věkové, intelektové, sociální a etnické zvláštnosti.
9) zhodnotit své postavení ve skupině i postavení ostatních členů skupiny	
10) uvědomit si přínos práce ve skupině (i svůj vlastní podíl)	
11) neznehodnocovat prostředí kolem sebe	Vedeme žáky k tomu, aby si vážili výsledků práce druhých.
12) poskytnout prostor pro umělecké vyjádření druhých	Při prezentaci své práce umožňujeme žákům vyjádření nejrůznějšími prostředky.
13) využít cizí jazyk v týmové práci	Zapojujeme se do mezinárodních projektů.
14) vnímat a respektovat zvyky a tradice jiných zemí	Uskutečňujeme výjezdy do zahraničí.

Kompetence občanské	Výchovné a vzdělávací strategie
1) nezpochybňovat lidská práva svá ani druhých	Ve výuce věnujeme pozornost znalosti všeobecných lidských práv. Vedeme žáky k respektování odlišností.
2) uplatňovat etické normy v každodenním životě	
3) uvědomit si práva i povinnosti každého člověka	
4) nenechat ubližovat sobě ani druhým, umět se zastat (projev osobní statečnosti)	
5) poskytnout účinnou a včasnou pomoc v krizových situacích	Zařazujeme do výuky poskytnutí první pomoci a nacvičujeme chování v krizových situacích.
6) znát základní společenské normy a zákony	Začleňujeme do výuky besedy s právníkem.
7) orientovat se ve státní správě	
8) pociťovat zodpovědnost za sebe sama i za skupinu	Vedeme žáky k tomu, aby se podíleli na vypracování pravidel chování.
9) uplatňovat takt	Seznamujeme žáky s nejrůznějšími odlišnostmi a vedeme je k tomu, že patří k životu.

10) tolerovat odlišnosti – náboženské, rasové...	
11) respektovat pravidla země, v níž jsem hostem	Před každým výjezdem do zahraničí seznamujeme žáky s reáliemi dané země.
12) chránit rodinné tradice, respektovat tradice v jiných rodinách, skupinách	Zapojujeme žáky do projektových dnů – Vánoční dílny, Velikonoční dílny, Mikulášský hopan.
13) pociťovat národní hrdost a vlastenectví	Organizujeme pro žáky nejrůznější soutěže – sportovní, ekologické, historické.
14) chránit životní prostředí i ve vztahu k sousedním zemím	

Kompetence pracovní	Výchovné a vzdělávací strategie
1) dodržovat bezpečnost práce	Seznámíme žáky se základními pravidly bezpečnosti práce.
2) uplatňovat vhodné pracovní postupy	Vyžadujeme od žáků bezpečné chování, vedeme je k dodržování dohodnutých pravidel.
3) respektovat dohodnutá pravidla, podle potřeby pracovní oděv	
4) používat vhodné materiály a nástroje	
5) dodržovat řád učebny, mít pořádek na pracovním místě	Vytváříme společně se žáky řády učeben.
6) hospodárně využívat pomůcky a materiály	Vedeme žáky k ekologickému myšlení.
7) formovat správně pracovní návyky	Vedeme žáky k sebehodnocení své práce a k odhadu vlastních schopností.
8) osvojovat si výtvarné a hudební techniky	Učíme žáky netradiční metody (především ve výtvarné výchově).
9) plánovat a organizovat sobě i skupině práci (i dlouhodobé záměry)	Zavádíme do výuky krátkodobé i dlouhodobé projekty, vedeme žáky k dokončení práce v dobré kvalitě a dodržování dohodnutých termínů. Vedeme žáky k samostatné práci s textem, mapou, plánem. Učíme je využívat návod jako pomoc při plnění úkolů.
10) účelně využívat vědomosti a dovednosti získané v jiných vzdělávacích oblastech	
11) pracovat se slovníkem, mapou, plánem, grafem, schématem...	
12) pracovat na PC	

13) vhodně volit různé formy práce podle zadaných úkolů	
14) pracovat podle návodu	
15) orientovat se v textu	
16) osvojit si základní rukodělné techniky	Vytváříme modelové situace, které odpovídají reálnému životu (školní dílna, cvičná kuchyňka apod.).
17) provádět drobnou údržbu v domácnosti	